

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ
KEİPA

ULUSLARARASI SEKRETERYA

Doc. No: GA58/LC58/REC183/21/tr

183/2021* SAYILI TAVSİYE KARARI
“Parlamber Faaliyetlerin Yasama Süreçlerinin ve Şeffaflığının Geliştirilmesi Adına
Dijitalleşmenin ve İnovasyonun Teşvik Edilmesi”

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA), mevcut zorlu salgın koşullarında acil görevlerin yerine getirilmesi, acil kararların zamanında alınması ve halka mümkün olan en hızlı şekilde bilgi verilmesi gerekliliklerinin, parlamenter faaliyetlerin dijitalleştirilmesini ve etkili ve yenilikçi yaklaşımların kullanılmasını gerekli kıldığını vurgulamaktadır. Bu türden önlemler, kamu sektörünün hesap verebilirliğinin güçlendirilmesini, kamu hizmetlerinin iyileştirilmesini ve vatandaşların güveninin artırılmasını amaçlamaktadır.

2. KEİPA, parlamenter faaliyetlerde dijitalleşmenin ve yeniliğin teşvik edilmesinin daha fazla şeffaflık ve açıklığa katkıda bulunduğunu vurgulamaktadır. Parlamentoların çalışmalarında kullanılan yenilikçi yaklaşımlar, demokratik yönetişimin güçlendirilmesinin gözetimine yönelik denetleme mekanizmalarını geliştirir ve yasama sürecinin verimliliğinin artırılabilmesi için gerekli koşulları yaratır. Devlet mekanizmasının faaliyetleri üzerindeki kontrolün güçlendirilmesi, aynı zamanda, tüm düzeylerdeki yolsuzluğun önemli ölçüde azalmasını sağlar. Modern internet teknolojileri, yasaların ve kararların hızlı bir şekilde çıkarılabilmesinin yanı sıra, serbest bilgi akışının sürdürülmesi ve vatandaşların sorularına yanıt verilmesinde parlamentolar da dahil olmak üzere devlet organlarına benzersiz fırsatlar sunmaktadır.

3. KEİPA, aynı anda dijital olarak her yerde bulunmanın sosyal ve politik ilişkileri dönüştürdüğü yönündeki kanaatini dile getirmektedir. Sosyal ve siyasal ilişkilerin düzenlenmesi amacıyla siyasal aktörler tarafından internet araçlarına yer verilmesi, toplum ve kamu kurumları arasındaki etkileşimi sağlar. İnovasyon ve dijitalleşmenin ve yanı sıra dijital demokrasi ve dijital

* 24 Kasım 2021 tarihli Asamble müzakereleri (bkz. 4 Ekim 2021 tarihinde çevrimiçi olarak müzakere edilen GA58/LC58/REP/21/tr numaralı Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu'nun “Parlamber faaliyetlerin yasama süreçlerinin ve şeffaflığının geliştirilmesi adına dijitalleşmenin ve inovasyonun teşvik edilmesi” hakkındaki Raporu; Raportör: Sn. Roberta Elma Anastase – Romanya)

İşbu metin 22 Kasım 2021 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilen Genel Kurul'da onaylanmıştır.

diplomasinin teşvik edilmesi, siyasi, sosyal ve ekonomik krizlerin üstesinden gelinmesine yönelik koordineli eylemlerin geliştirilmesinde hem ulusal hem de uluslararası arenada siyasi alanda yeni teknolojilerin kullanılmasını mümkün kılar.

4. KEİPA, seçim sistemlerinde dijital teknolojilerin ve uzaktan elektronik oylama yönteminin kullanımının özellikle koronavirüs salgını bağlamında ön plana çıktığını belirtmektedir. Bununla birlikte, dijital teknolojileri ve uzaktan elektronik oylama yöntemini içerecek şekilde seçimlerin düzenlenebilmesi ve ilgili kapsamda seçim sürecine katılan tüm katılımcıların can ve sağlık güvenliğinin sağlanabilmesi belirli bazı tedbirlerin alınmasını gerektirmektedir. Bu amaçla, mevzuatta, vatandaşların güvenliğinin sağlanmasına yönelik sıhhi ve epidemiyolojik gereklilikleri gözetecek şekilde çevrimiçi oy kullanılmasına imkan veren değişikliklerin yapılması gerekmektedir.

5. KEİPA, inovasyon ve dijitalleşmenin teşvik edilmesinin bazı temel dönüşümlere yol açmasının ve insanların hayatlarını basitleştirmesinin yanı sıra, diğer taraftan siber teröristlerin ve terör örgütlerinin eline kullanabilecekleri farklı araçlar verilmesi anlamına da geldiğini vurgulamaktadır. Bu doğrultuda, çeşitli faaliyet alanlarında bilgi teknolojilerinin kullanılmasına yönelik olarak artan taleple birlikte, bilgi güvenliğine de daha fazla dikkat edilmesi gerekmektedir. Belirli bir devlete karşı işlenen siber suçlar bağlamında en öncelikli olarak ele alınması gereken sorun siber terörizm sorunudur. Bu bağlamda, KEİPA, bilgi güvenliği alanındaki mevcut ve potansiyel tehditlerin incelenmesi ve KEİ Üye Devletlerinde bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sistemlerinin güvenliğinin güçlendirilmesi noktasında ortak önlemlerin alınmasına ilişkin ihtiyacın vurgulandığı, 162/2018 sayılı ve “KEİ Üye Devletlerinde Siber Güvenlikte İşbirliğinin Güçlendirilmesi” başlıklı Tavsiye Kararı ve 129/2012 sayılı ve “KEİ Üye Devletlerinde Bilgi (Siber) Güvenliğini Arttırmada Parlamentoların Rolü” başlıklı Tavsiye Kararı da dahil olmak üzere siber güvenlik alanındaki Tavsiye Kararlarını hatırlatmaktadır.

6. KEİPA, ortaya çıkan sorunların hızla ele alınabilmesini sağlayan tekrarlanabilir yöntemler sayesinde parlamentoların faaliyetlerinin daha aktif hale geldiğinin altını çizmektedir. Halihazırda KEİ Üye Devletlerinin parlamentoları, standart faaliyetleri kapsamında dijital teknolojilerin kullanımını arttırmak amacıyla çok çeşitli dijital dönüşüm süreçlerini üstlenmiş durumdadırlar.

7. **Asamble**, yukarıdaki hususlar muvacehesinde, KEİ üye devletlerinin parlamentolarına ve hükümetlerine aşağıdaki hususları tavsiye etmektedir:

- i. parlamenter faaliyetlerin dijitalleştirilmesi ile ilgili olarak kanunlarda gerekli değişiklik ve yeniliklerin yapılması noktasında yasama çalışmalarını *güçlendirmeleri*;
- ii. vatandaşların kamu kurumlarına olan güveninin ve vatandaşların katılımının artırılması amacıyla yasama sürecinin şeffaflığını ve açıklığını sağlamaya yönelik politikaları *genişletmeleri*;
- iii. iyi yönetim uygulamaları yoluyla salgın sırasında öğrenilen derslerin hayata geçirilmesi için parlamentolarının dijital stratejilerini *gözden geçirmeleri ve güncellemeleri*;
- iv. sağlam stratejiler, uzun vadeli yatırımlar ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) verimli ve sürdürülebilir kullanımını gerektiren daha şeffaf ve verimli bir yönetim için dijital dönüşüm modelini *kullanmaları*;

- v. parlamentoların sorunsuz bir şekilde dijital dönüşümden geçmelerinin sağlanmasında ihtiyaç duyulan telekomünikasyon ekipmanı, yazılım, özel uygulamalar ve güvenlik hizmetleri de dahil olmak üzere teknik altyapının yeterliliğini *sağlamaları*;
- vi. hükümetleri ve parlamentoları vatandaşlar karşısında hesap verebilir kılan platformların oluşturulmasını *teşvik etmeleri*;
- vii. özellikle salgın zamanlarında olmak üzere, bulut tabanlı araçlar, dijital çözümler ve gelişmiş BİT altyapılarının kullanılması yoluyla uzaktan çalışma uygulamalarının daha fazla geliştirilmesini *sağlamaları*;
- viii. parlamenter faaliyetlerin hızlı bir şekilde dijitalleştirilmesi için yasama organları bünyesinde görev yapan personelin mesleki kapasite ve becerilerinin artmasını sağlayacak *önlemler almaları*;
- ix. coğrafi konumun getirdiği bireysel, sosyal veya kültürel özelliklerden bağımsız olarak, vatandaşların, hükümetlerin ve işletmelerin ücretsiz bir şekilde erişebilecekleri elektronik parlamentonun tüm avantajlarından yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla vatandaşların dijital okuryazarlığına *yatırım yapmaları*;
- x. dijitalleştirilmiş sistemin, vatandaşların mahremiyet sınırları ve gizlilik içerisinde ve güvenle çevrimiçi olarak erişebilecekleri, bilgi sunabilecekleri ve bilgi alışverişinde bulunabilecekleri şekilde sağlam güvenlik özelliklerine sahip olmasını *sağlamaları*;
- xi. parlamenter platformların güvenliği bağlamında siber güvenlikle ilgili sorunları *ele almaları* ve ilgili potansiyel risklerin azaltılmasına yönelik politikaların geliştirilmesi yoluyla bilgi güvenliğinin güçlendirilebilmesi için uzun vadeli stratejik planlama yapmaları;
- xii. parlamenter faaliyetlerin şeffaf, açık ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesine yönelik çabalarını yoğunlaştırmaları noktasında KEİ Üye Devletlerinin parlamentolarını *desteklemeleri*; ve
- xiii. dijitalleşme süreci bağlamında en iyi uygulamaların değişimi, bilgi paylaşımı, eylemlerin koordinasyonu ve teknik yardım sağlanması için, koordinasyonun ve işbirliğinin güçlendirilmesi yoluyla ilgili makamların yüksek düzeyde seferber edilmesini *sağlamaları* yönünde tavsiyelerde bulunmaktadır.

8. **Asamble**, KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni işbu Tavsiye Kararı'nı dikkate almaya **davet etmektedir**.